

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Наказом Директора

ТОВ «ФК «ШЕФА ФІНАНСС»

№01-П від 22 травня 2024 р.

Директор _____

М.П. Юрій ПРИХОДЬКО

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО
ДОКУМЕНТООБІГУ У ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ
«ШЕФА ФІНАНСС»**

м. Одеса - 2024 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про здійснення електронного документообігу у ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ШЕФА ФІНАНС» (далі – Положення) регламентує ключові принципи здійснення електронного документообігу у ТОВ ФК «ШЕФА ФІНАНС» (далі – Товариство), а також порядок використання електронного підпису та електронної печатки під час створення, оброблення та зберігання електронних документів у Товаристві.

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням вимог Цивільного кодексу України, Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», Закону України «Про електронну комерцію», Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», Закону України «Про споживче кредитування», Положення про використання електронного підпису та електронної печатки, затвердженого Постановою Правління Національного банку України № 172 від 20.12.2023 року.

1.3. Терміни в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

- **верифікація** – заходи, що вживаються Товариством з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих Товариством ідентифікаційних даних;
- **електронні дані** – будь-яка інформація в електронній формі;
- **електронний документ (далі – ЕД)** – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних;
- **електронна печатка** – електронні дані, що додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються для забезпечення достовірності походження пов'язаних електронних даних, або для засвідчення електронних підписів підписувачів на електронних документах, або для засвідчення відповідності копій документів оригіналам та виявлення порушення цілісності;
- **електронний підпис (далі – ЕП)** – електронні дані, що додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються підписувачем як підпис;
- **ідентифікація** – заходи, що вживаються установою для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних;
- **інформаційно-комунікаційна система Товариства (далі – ІКС)** – організаційно-технічна сукупність інформаційних та комунікаційних систем Товариства, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле, доступ до якої забезпечується Клієнтам через Веб-сайти Товариства – <https://shefa-finance.com> ;
- **клієнт Товариства** – фізична особа, фізична особа - підприємець або юридична особа, яка має намір або уклала з Товариством Договір про надання фінансових послуг;
- **перевірка цілісності** – процедура, яка дає змогу виявлення будь-яких змін в електронному документі та змін електронного підпису після підписання електронного документа;

- удосконалена електронна печатка, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки, – удосконалена електронна печатка, створена з використанням кваліфікованого сертифіката електронної печатки, у якому є позначка, що цей сертифікат сформовано як кваліфікований для використання електронної печатки, та немає відомостей про те, що особистий ключ зберігається в засобі кваліфікованого електронного підпису чи печатки.

Інші терміни, що вживаються в Положенні, використовуються в значеннях, наведених у чинних нормативно-правових актах України.

1.4. Сфера застосування цього Положення поширюється, зокрема але не виключно на такі види електронних документів:

- договори позики, що укладаються з Клієнтами Товариства, а також господарські договори, умови яких передбачають електронну взаємодію між сторонами;
- акти прийому-передачі наданих послуг за договорами, що передбачають електронну взаємодію між сторонами;
- рахунки;
- акти приймання-передачі наданих послуг/виконаних робіт;
- рахунки-фактури;
- видаткові накладні;
- будь-які документи, що необхідні для укладення чи виконання договорів чи додаткових угод до договорів, опитувальники, додатки, листи, заяви, повідомлення, довідки, тощо, якими сторони можуть обмінюватися як з метою укладення того чи іншого договору, так і в ході виконання того чи іншого договору;
- тощо.

1.5. Положення розповсюджується на всіх працівників Товариства, які згідно із своїми посадовими обов'язками працюють з електронними документами, паперовими документами, електронним підписом, удосконаленим/кваліфікованим електронним підписом чи удосконаленою/кваліфікованою електронною печаткою, що базуються на кваліфікованих сертифікатах.

1.6. Суб'єкти електронного документообігу (Товариство, його Клієнти та партнери) користуються правами та мають обов'язки, які встановлено для них законодавством та відповідними договорами, чинними на момент електронної взаємодії.

2. ВИДИ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДПISУ ТА ЕЛЕКТРОННОЇ ПЕЧАТКИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ТОВАРИСТВІ

2.1. Електронний підпис одноразовим ідентифікатором – застосовується в системах дистанційного обслуговування Клієнтів, зокрема під час укладення договорів про надання фінансових послуг в ІКС Товариства. В якості одноразового ідентифікатора використовується алфавітно-цифрова послідовність (комбінація цифр і літер або тільки цифр, або тільки літер), що її отримує Клієнт від Товариства засобом зв'язку, погодженим Клієнтом та Товариством.

Накладання ЕП одноразовим ідентифікатором підтверджує, що Клієнт ознайомився з усім текстом документа, на який накладається ЕП, повністю зрозумів його зміст, не має заперечень до тексту документа та свідомо застосував свій підпис у контексті, передбаченому документом.

Використання Клієнтом Товариства ЕП одноразовим ідентифікатором у сфері електронної комерції регулюється Законом України «Про електронну комерцію» та внутрішніми документами Товариства з дотриманням положень нормативно-правових актів Національного банку з питань укладення договорів в електронній формі.

2.2. Кваліфікований ЕП Товариства, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа – застосовується для: укладання правочинів з Клієнтами, контрагентами, підписання інших документів в електронній формі, що здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

2.3. Удосконалений ЕП Товариства, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа – застосовуються для: укладання правочинів з контрагентами, підписання інших документів в електронній формі, що здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства; відправки звітності та листів в електронній формі до Національного банку України, Державної податкової служби України, Пенсійного фонду України, Правоохоронним, Судовими органами влади України тощо.

2.4. Кваліфікована електронна печатка – застосовується для: засвідчення дійсності підпису на електронних документах; засвідчення відповідності копій документів оригіналам; підтвердження повноваження представника Товариства на використання ЕП у контексті, передбаченому документом (підписання, затвердження, погодження, візування, засвідчення, ознайомлення); інших цілей, які не суперечать вимог чинного законодавства.

2.5. Електронна печатка з кваліфікованим сертифікатом – застосовується для: засвідчення дійсності підпису на електронних документах електронною печаткою з кваліфікованим сертифікатом; засвідчення відповідності копій документів оригіналам електронною печаткою з кваліфікованим сертифікатом; підтвердження повноваження представника юридичної особи на використання ЕП у контексті, визначеному документом (підписання, затвердження, погодження, візування, засвідчення, ознайомлення); інших цілей, які не суперечать вимог чинного законодавства.

2.6. Аналог власноручного підпису уповноваженої особи Товариства та відтиску печатки Товариства, що представлені в електронній формі та відтворюються на електронних документах засобами електронного копіювання – застосовується Товариством лише під час підготовки відповідей, листів, повідомлень Клієнтам, партнерам тощо.

3. ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДПИСІВ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ПЕЧАТОК ТОВАРИСТВА

3.1. Електронний підпис має таку саму юридичну силу, як і власноручний підпис, та має презумпцію його відповідності власноручному підпису.

3.2. Кваліфікований/удосконалений ЕП, що базуються на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа, має таку саму юридичну силу, як і власноручний підпис, та має презумпцію його відповідності власноручному підпису. Укладення окремого договору щодо використання таких підписів Товариством не вимагається.

3.3. Товариство забезпечує приймання, реєстрацію, підтвердження про отримання електронних документів із створеними КЕП з дотриманням вимог законодавства України у сфері електронного документообігу та функціонування електронної поштової скриньки для приймання, реєстрації, підтвердження про отримання електронних документів із створеними КЕП Клієнтів / контрагентів Товариства.

3.4. Товариство має право використовувати додаткові канали електронної взаємодії, через які забезпечується приймання, реєстрацію, підтвердження про отримання електронних документів із створеними КЕП, такі як сервіси електронного документообігу «Вчасно» та/або «Медок».

3.5. Перевірка та підтвердження електронних підписів та електронних печаток здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

3.6. Створювачу ЕП/електронної печатки забороняється створювати кваліфіковану ЕП/електронну печатку, якщо кваліфікований сертифікат ЕП/електронної печатки є нечинним або одержати інформацію про його статус неможливо.

3.7. Товариство використовує удосконалені/кваліфіковані електронні ЕП та/або кваліфіковану/удосконалену електронну печатку, що базуються на кваліфікованих сертифікатах печатки в програмних комплексах третіх осіб (каналах електронної взаємодії), відповідно до інструкцій цих програмних комплексів.

3.8. Товариство для застосування удосконаленого/кваліфікованого ЕП та/або удосконаленої/кваліфікованої електронної печатки, що базуються на кваліфікованих сертифікатах, отримує послуги від кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг відповідно до вимог визначених законодавством України. Створення вказаних підписів Товариства та печатки Товариства регламентується вимогами законодавства України.

3.9. Товариство має право використовувати більш, ніж одну удосконалену/кваліфіковану електронну печатку.

3.10. Проставляння ЕП та печаток Товариства на електронних документах здійснюється працівниками Товариства, які мають на це повноваження, відповідно до статутних документів та/або розпорядчого документу Товариства, в тому числі накладення даного виду підпису може бути забезпечено автоматизовано з використанням ІКС Товариства, зокрема для укладення правочинів з Клієнтами.

4. СТВОРЕННЯ І ЗАСВІДЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОПІЇ З ПАПЕРОВОГО ДОКУМЕНТА

4.1. Електронна копія з паперового документа створюється шляхом сканування/фотографування оригіналу паперового документа. При цьому повинні бути дотримані наступні умови:

4.1.1. копії документів в електронній формі створюються шляхом сканування/фотографування виключно оригіналу паперового документа;

4.1.2. всі сторінки паперового документа включені у формі та у порядку до процесу сканування/фотографування документу та є невід'ємною частиною єдиного pdf-файлу, створеного з оригіналу паперового документа;

4.1.3. текст, печатки, символи, знаки, підписи на документі повністю чіткі, не містять підфарбовувань або втрачених при скануванні елементів документа;

4.1.4. текст паперового документа не містить ознак виправлень від руки або інших фізичних пошкоджень.

4.2. Електронна копія з паперового документа засвідчується накладанням ЕП відповідно до вимог законодавства та умов відповідного договору. Цифрова копія оригіналу паперового документа, на яку накладено ЕП, є електронним документом, статус якого прирівнюється засвідченій електронній копії оригіналу паперового документа.

4.3. Електронна копія без ЕП прирівнюється за статусом до незасвідченої електронної копії оригіналу паперового документа.

4.4. Товариство залишає за собою право не приймати документ, якщо він не відповідає перерахованим у цьому розділі Положення вимогам.

5. СТВОРЕННЯ І ЗАСВІДЧЕННЯ ПАПЕРОВОЇ КОПІЇ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТА

5.1. У визначених законодавством випадках оригінал ЕД може бути пред'явлений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму на паперових носіях.

5.2. За необхідності формування паперової копії з завіреного ЕД, уповноважений працівник Товариства зобов'язаний перевірити цілісність ЕД програмними засобами Товариства, а у разі застосування засобів криптографічного захисту – здійснити додаткову перевірку цілісності засобами перевірки ЕП, та, у випадку відсутності ознак порушення цілісності ЕД, провести його друкування.

5.3. Копії документів в електронній формі, які створюються Товариством, у разі необхідності, друкуються разом із реквізитами, згенерованими системою електронного документообігу.

5.4. Реквізити, згенеровані системою, можуть містити відомості щодо дати та часу підписання документу/результатів перевірки змін в ЕД (перевірено, цілісність збережено тощо) час здійснення системою такої перевірки тощо.

5.5. В подальшому паперова копія ЕД засвідчується в порядку, передбаченому чинним законодавством та внутрішніми документами Товариства для копій, виготовлених з паперових документів.

6. ВИЯВЛЕННЯ БУДЬ-ЯКИХ ЗМІН В ЕД, В ЕЛЕКТРОННІЙ КОПІЇ З ПАПЕРОВОГО ДОКУМЕНТА

6.1. Перевірка цілісності, достовірності та авторства електронних документів здійснюється Товариством за допомогою засобів автоматизації, програмно-технічних засобів перевірки чинності, а якщо на ЕД присутні криптографічні засоби захисту – за допомогою онлайн-ресурсів кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг, відповідно до вимог Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

6.2. За наявності будь-яких чинників, що ставлять під сумнів достовірність ЕД та чинність ЕП, яким засвідчувався електронний документ, Товариство відмовляє в його прийомі та повертає з коротким описом причин відхилення.

6.3. Для перевірки цілісності ЕД, підписаних кваліфікованим/удосконаленим ЕП (в тому числі на яких проставлена кваліфікована/удосконалена печатка), що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа, Товариство здійснює використання онлайн-ресурсів, які використовують криптографічні алгоритми та протоколи, що відповідають

чинному законодавству України, зокрема ресурси надавачів кваліфікованих електронних довірчих послуг.

6.4. Відповідальність за виявлення будь-яких змін в ЕД покладається на підрозділи Товариства, які у своїй діяльності та/або процесах створюють, супроводжують електронні документи, в тому числі на осіб, що забезпечують автоматизовані процеси створення, використання та супроводження ЕД.

7. ВИЯВЛЕННЯ БУДЬ-ЯКИХ ЗМІН ЕП ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТА. ВИЯВЛЕННЯ БУДЬ-ЯКИХ ЗМІН ЕЛЕКТРОННОЇ ПЕЧАТКИ ПІСЛЯ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ЗАСВІДЧЕННЯ ЕД, ЕЛЕКТРОННОЇ КОПІЇ З ПАПЕРОВОГО ДОКУМЕНТА

7.1. При укладенні договорів Товариством здійснюється ідентифікація/верифікація Клієнта та контрагента (у випадках передбачених законодавством), у відповідності до вимог чинного законодавства України. Якщо укладення договорів здійснюється в ІКС Товариства (що можливо лише для Клієнтів), Товариство також здійснює електронну Ідентифікацію Клієнта в ІКС Товариства відповідно до вимог Закону України «Про електронну комерцію», в тому числі, але не виключно Товариство забезпечує надання лише санкціонованого доступу Клієнту до ІКС Товариства, з використанням якого Клієнт може здійснити укладення правочинів з Товариством, отримати інформацію за укладеними правочинами. У випадку якщо один з параметрів для ідентифікації/верифікації чи електронної ідентифікації в ІКС Товариства/автентифікації Клієнта не співпадає, у доступі буде відмовлено, а електронні дані не будуть вважатися електронним документом та не будуть опрацьовані ІКС Товариства.

7.2. Перевірка цілісності електронних документів проводиться шляхом перевірки ЕП підписувачів, зокрема шляхом перевірки підписів Клієнтів, контрагентів, що ідентифіковані/верифіковані Товариством (за необхідності), а для роботи в ІКС Товариства додатково пройшли Ідентифікацію в ІКС Товариства, відповідно до п.7.1 цього Положення, внутрішніх документів Товариства та нормативно-правових актів України.

7.3. При укладенні правочинів між Клієнтом та Товариством з використанням електронного підпису одноразовим ідентифікатором, доступ до ІКС Товариства (Особистого кабінету), забезпечується через Ідентифікацію Клієнта в ІКС Товариства, що ідентифікує особу Клієнта та логічно пов'язується із електронними даними про Клієнта, та правочинами, що ним підписані/укладені.

7.4. Підписання Клієнтом правочинів здійснюється шляхом введення у відповідне поле інтерфейсу ІКС Товариства одноразового ідентифікатора, надісланому погодженим з Клієнтом каналами зв'язку. При підписанні ЕД його початковий зміст не змінюється, а додається блок даних, так званий «Електронний підпис». На правочини, що укладаються з використанням простого ЕП в обов'язковому порядку накладається кваліфікований ЕП Товариства, відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

7.5. Прості ЕП Клієнтів приймаються до обробки тільки в межах ІКС Товариства, які мають відповідні інтерфейси.

7.6. Для забезпечення перевірки простого ЕП та логічного зв'язку простого ЕП з електронним документом, функція отриманого простого ЕП заноситься у ІКС Товариства та до алгоритмів, які використовуються системою та перевіряються нею на відповідність даних, що були згенеровані ІКС Товариства, направлені Клієнту, та в подальшому введені Клієнтом

у відповідному інтерфейсі системи. Джерелом(-ами) формування простого ЕП Клієнта є програмне забезпечення ІКС Товариства, яке формує одноразовий ідентифікатор (так званий OTP-пароль) та направляє його Клієнту.

7.7. Накладений простий ЕП, обчислений на підставі вихідного стану ЕД і відповідає лише йому. Відповідно, якщо простий електронний документ був модифікований, то перевірка його цілісності виявить невідповідність накладеному ЕП, що буде свідчити про негативний результат перевірки та такий електронний документ буде вважатися недійсним. Позитивний результат перевірки цілісності простого ЕД буде підтвердженням відсутності будь-яких змін у створеному і підписаному за допомогою ЕП ЕД.

7.8. Застосовані Товариством методи перевірки простих ЕП, накладених в ІКС Товариства, враховують:

- фіксовану довжину ЕП незалежно від обсягу інформації в ЕД;
- унікальність ЕП для кожного ЕД всередині ІКС Товариства /для Ідентифікації Клієнта в ІКС Товариства;
- нерозривну пов'язаність ЕП з конкретним документом/правочином та Клієнтом;
- неможливість відновлення секретного коду чи інших таємних компонентів ЕП на ЕД.

7.9. ІКС Товариства, в якій здійснюється створення, зберігання електронних документів із простими ЕП, забезпечує фіксування дій Клієнтів, пов'язаних з підписанням документів, у захищеному від модифікації та знищення електронному журналі подій, що унеможлиблює випадки втручання у роботу з електронними документами. ІКС Товариства, дозволяє лише перегляд та завантаження документів, що підписані Клієнтом, та перевірка яких є позитивною, без будь-якої можливості їх зміни, чи втручання в зміст.

7.10. Виявлення будь-яких змін в ЕД після його підписання Клієнтом та уповноваженим працівником Товариства (в тому числі автоматизованого накладення підпису) здійснюється шляхом перевірки одноразового ідентифікатора Клієнта, кваліфікованого/удосконаленого ЕП Товариства, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа/кваліфікованої/удосконаленої електронної печатки Клієнта/Товариства на предмет пошкодження та аутентифікації із використанням програмно-технічних засобів Товариства, в яких є відповідні інструменти для виконання такої перевірки.

Також використовуються онлайн-ресурси кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг, які використовують криптографічні алгоритми та протоколи, що відповідають чинному законодавству України для перевірки кваліфікованого/удосконаленого ЕП Товариства, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа/кваліфікованої та/або удосконаленої електронної печатки Клієнта/Товариства. У разі негативного результату перевірки, Товариство відмовляє в прийомі ЕД.

7.11. Забезпечення цілісності та автентичності застосування кваліфікованого/удосконаленого ЕП, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа, при електронній взаємодії забезпечується шляхом:

7.11.1. контролю цілісності переданого ЕД, а саме, при будь-якій випадковій або навмисній зміні такого документа кваліфікований/удосконалений ЕП стане недійсним, тому що він обчислений на підставі вихідного стану початкового ЕД і відповідає лише йому;

7.11.2. захисту від змін (підроблення) ЕД – гарантія виявлення підробки при контролі цілісності робить підроблення недоцільним у більшості випадків;

7.11.3. неможливості відмови від авторства при створенні коректного кваліфікованого/удосконаленого ЕП, який є відомим виключно власнику особистого ключа (підписувачу).

7.12. Відповідальність за виявлення будь-яких змін ЕП після підписання ЕД покладається на підрозділи Товариства, які у своїй діяльності та/або процесах створюють, супроводжують та підписують ЕП електронні документи, в тому числі до спеціалістів, які забезпечують автоматизовані процеси перевірки та підписання документів, зокрема в ІКС Товариства.

7.13. Виявлення будь-яких змін електронної печатки після її використання для засвідчення ЕД, електронної копії з паперового документа здійснюється таким самим способом як і виявлення будь-яких змін ЕП після підписання ЕД.

8. ВИЯВЛЕННЯ БУДЬ-ЯКИХ ЗМІН ЕЛЕКТРОННОЇ ПЕЧАТКИ ПІСЛЯ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ЗАСВІДЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТА, ЕЛЕКТРОННОЇ КОПІЇ З ПАПЕРОВОГО ДОКУМЕНТА

8.1. Відповідальні особи Товариства самостійно стежать за строком дії сертифікатів отриманих ключів.

8.2. До закінчення строку дії сертифікатів ключів відповідальна особа Товариства, якій надане право створення кваліфікованих/удосконалених електронних печаток на електронних документах, повідомляє довірену особу про дату закінчення терміну дії сертифікатів ключів. Довірена особа готує необхідний пакет документів для отримання оновлених ключів.

8.3. Відповідальна особа Товариства зобов'язана зберігати ключ (і за необхідності його копію) у неробочий час і в робочий час, якщо він не використовується в роботі, у спосіб, який виключає можливість несанкціонованого доступу до таємного ключа. Відповідальність за забезпечення конфіденційності та цілісності ключа несе відповідальна особа Товариства.

8.4. Перевірка на предмет виявлення будь-яких змін в ЕД, в електронній копії з паперового документа після використання електронної печатки, на предмет забезпечення їх цілісності, може бути здійснена за допомогою онлайн-ресурсів, що надають кваліфіковані надавачі довірчих послуг, відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та довірчі послуги».

9. ЗБЕРІГАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ

9.1. Електронні документи, як у Товаристві так і у Клієнта/партнера можуть зберігатися на мережевому файловому ресурсі або захищеному електронному носії інформації з обмеженим доступом. Товариство не несе відповідальності за збереження, використання та знищення Електронних документів на стороні Клієнта/партнера, так само як і Клієнт/партнер не несе відповідальності за збереження, використання та знищення Електронних документів на стороні Товариства.

9.2. У разі неможливості зберігання електронних документів на електронних носіях інформації протягом строку, встановленого законодавством для відповідних документів на папері, суб'єкти електронного документообігу повинні вживати заходів щодо дублювання

документів на кількох електронних носіях інформації та здійснювати їх періодичне копіювання відповідно до порядку обліку та копіювання документів, встановленого законодавством. Якщо неможливо виконати зазначені вимоги, електронні документи повинні зберігатися у вигляді копії документа на папері (у разі відсутності оригіналу цього документа на папері).

9.3. Строк зберігання електронних документів/архівів електронних документів визначається строком, встановленим для зберігання аналогічних документів на паперових носіях (відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів Товариства).

10. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Товариства та діє до його скасування або прийняття нового Положення.

10.2. Товариство забезпечує доведення цілісності, правдивості та авторства ЕД, який підписано ЕП у порядку, визначеному цим Положенням. Товариство забезпечує захист інформації, персональних даних підписувачів, використовуючи комплексну систему захисту інформації.

10.3. Товариство забезпечує безперешкодний доступ Клієнтів/потенційних Клієнтів до Положення шляхом розміщення його на офіційному сайті Товариства.

10.4. У разі невідповідності будь-якої частини Положення чинному законодавству України, в тому числі нормативно-правовим актам Національного банку України, зокрема у зв'язку з прийняттям нових законодавчих, нормативних актів/внесенням змін до них, Положення буде діяти лише в тій частині, яка не суперечить останнім.

10.5. Порядок дій щодо здійснення заходів підписання документів, які визначено в цьому Положенні, не є вичерпним та може додатково регламентуватись іншими внутрішніми документами Товариства.